

Motion till riksdagen 2022/23:2377

av **Thomas Morell m.fl. (SD)**

med anledning av skr. 2022/23:96 Riksrevisionens rapport om kvalitetsavgifter och regressrätt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda borttagande av kvalitetsavgifter samt regressrätt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En utbyggd och välfungerande infrastruktur är avgörande för jobb och tillväxt i hela landet. Väl fungerande kommunikationer är en grundläggande förutsättning för individens frihet. Människor ska kunna leva i hela landet och ta sig till sina arbeten snabbt och säkert. Företag ska ha goda villkor för sin verksamhet och kunna transportera varor på väg och järnväg. Politiken måste förhålla sig till människors faktiska villkor och inte bygga på utopier.

Riksrevisionen har i sin rapport Kvalitetsavgifter och regressrätt (RiR 2022:27) granskat statens insatser för att motverka tågförseningar. Syftet med granskningen har varit att undersöka om systemen med kvalitetsavgifter och regressrätt varit effektiva som styrmedel för att minska tågförseningar, om systemen påverkat Trafikverkets arbete med att motverka driftslednings- och infrastrukturrelaterade förseningar på ett effektivt sätt samt om regeringen har följt upp Trafikverkets hantering av systemen och deras effekter på ett effektivt sätt.

Riksrevisionens övergripande slutsatser är att systemen med kvalitetsavgifter och regress saknar förutsättningar för att effektivt bidra till att motverka förseningar och att tågförseningarna totalt sett inte har minskat sedan systemen trädde i kraft.

Enligt Riksrevisionen finns det flera skäl till detta, och systemen påverkar endast i liten utsträckning Trafikverkets arbete med planering och prioritering av förebyggande åtgärder för att motverka tågförseningar.

Vi konstaterar även att Trafikverkets kostnader för att administrera systemen drastiskt ökat och att Trafikverket betalade 192 miljoner kronor till järnvägsföretagen medan järnvägsföretagen betalade 75 miljoner till Trafikverket, trots att Trafikverket förorsakar mindre förseningar än järnvägsföretagen. Denna skevhet i systemet innebär att Trafikverket omotiverat tappar långt över 100 miljoner kronor årligen som i stället kunde lagts på direkt underhåll som stärkt punktligheten.

Utifrån det som nämnts ovan ser vi att den enda rimliga slutsatsen borde vara att utreda borttagande av kvalitetsavgifter och regressrätt.

Thomas Morell (SD)

Jimmy Ståhl (SD)

Patrik Jönsson (SD)

Rashid Farivar (SD)